



Tjänsteskrivelse

Datum

2026-02-05

Vår referens

Aida Memisovska
Utvecklingssamordnare
aida.memisovska@malmo.se

Placering av valsedlar och valsedelsdistribution vid de allmänna valen 2026

VN-2025-46

Sammanfattning

Valnämndens hantering av valsedlar regleras i vallagen (2005:837) i 6 kap. 6–8 §§ och 8 kap. 2 §. Det är valnämnden i varje kommun som bestämmer ordningen bland valsedlar i valsedelställen. Det är dock reglerat att valsedlarna ska presenteras på ett likformigt sätt och på en avskärmad plats. Valsedlarna föreslås placeras i valsedelstall, i bokstavsordning efter partinamnet (lodrätt) och varje typ av valsedel föreslås ha ett eget valsedelstall.

Valnämnden föreslås även fastställa att distribution av valsedlar gäller partivalsedlar för de partier som vid något av de två senaste riksdagsvalen har fått mer än 1 procent av rösterna i hela landet, partivalsedlar för partier som är representerade i region- och kommunfullmäktige, samt blanka valsedlar.

Förslag till beslut

Valnämnden föreslås besluta

1. Valnämnden beslutar att valsedlar vid de allmänna valen 2026 placeras i valsedelstall på det sätt och i den ordning som närmare redogjorts för i ärendet.
2. Valnämnden fastställer att distribution av valsedlar gäller partivalsedlar för de partier som vid något av de två senaste riksdagsvalen har fått mer än 1 procent av rösterna i hela landet, partivalsedlar för partier som är representerade i region- och kommunfullmäktige, samt blanka valsedlar.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse VN 260225 Placering av valsedlar och valsedelsdistribution vid de allmänna valen 2026

Beslutsplanering

Valnämndens arbetsutskott 2026-02-13
Valnämnden 2026-02-25



Ärendet

Bakgrund

Valnämndens hantering av valsedlar regleras i **vallagen (2005:837)** i **6 kap. 6–8 §§** och **8 kap. 2 §**. Där anges bland annat att det vid varje röstmottagningsställe ska finnas en lämplig avskärmad plats där valsedlar kan läggas fram så att väljarna i avskildhet kan ta sina valsedlar. På varje röstmottagningsställe ska väljaren ha tillgång till

1. valsedlar med enbart valbeteckning, (*blanka valsedlar*)
2. valsedlar med parti- och valbeteckning (*partivalsedlar*)
 - a) för val till riksdagen samt region- och kommunfullmäktige för varje parti som vid något av de två senaste riksdagsvalen har fått mer än 1 procent av rösterna i hela landet,
 - b) för val till region- och kommunfullmäktige för varje parti som redan är representerat där och som inte uppfyller kraven i a ovan, när det gäller röstmottagningsställen inom den region eller den kommun där partiet är representerat.

Det är valnämnden som ansvarar över distributionen av dessa valsedlar till varje röstmottagningsställe. Valnämnden har vid tidigare genomförda val inte tagit på sig ett större ansvar över distributionen av övriga partiers valsedlar samt namnvalsedlar.

Det är även valnämnden i varje kommun som bestämmer ordningen bland valsedlar i valsedelställen. Det är dock reglerat att valsedlarna ska presenteras på ett likformigt sätt och på en avskärmad plats. Valmyndigheten bedömer i sitt ställningstagande (*dnr VAL-863*) att valsedlarna bör placeras i bokstavsordning efter partibeteckning. För att underlätta för väljarna och röstmottagarna rekommenderas även att valsedlarna placeras i valsedelstall.

Vidare föreslår Valmyndigheten att partivalsedlar för samtliga partier som deltar i valen ska ställas i ett eget valsedelstall. Valsedlarna för varje val ska ställas i varsin rad i ordningen riksdag, kommunfullmäktige och regionfullmäktige. Blanka valsedlar ska stå väl synliga nedanför övriga valsedlar i valsedelstället. Partier som deltar i valen ska få sina namnvalsedlar ställda i de följande valsedelställen i bokstavsordning uppifrån och ner utifrån fullständig partibeteckning.

Valnämnden har vid tidigare val beslutat om en placering av valsedlar i valsedelställen i enlighet med valmyndighetens ställningstagande. Erfarenheter visar att upplägget upplevs som svårbegripligt för väljarna och att det inte är lättöverskådligt för röstmottagarna. Valkansliet har av den anledningen tittat på andra alternativ och fört dialog med flera kommuner för att ta del av deras erfarenheter av olika lösningar.



Förslag till beslut om ordningen av valsedlar i valsedelstället

Valkansliet föreslår att valsedlarna placeras i valsedelstall, i bokstavsordning efter partinamnet (lodrät). Varje typ av valsedel – riksdag (gul), kommunfullmäktige (vit) och regionfullmäktige (blå) ska ha **ett eget valsedelstall**. Varje parti tilldelas ett fack i respektive valsedelstall. För partier som har både namnvalsedlar och partivalsedlar ska dessa finnas i två separata fack som är placerade **direkt efter varandra i den lodräta raden**, det vill säga med partivalsedeln i facket ovanför och namnvalsedeln i facket under. Ytterligare fack kan reserveras om ett parti skulle ha flera listor. Blanka valsedlar placeras på sista raden, i facket längst till höger.

Valsedelstall 1

Riksdag

Parti A	Parti G	Parti M
Parti B	Parti H	Parti N
Parti C	Parti I	Parti O
Parti D	Parti J	Parti P
Parti E	Parti K	Parti Q
Parti F	Parti L	Blanka

Valsedelstall 2

Kommun

Parti A	Parti G	Parti M
Parti B	Parti H	Parti N
Parti C	Parti I	Parti O
Parti D	Parti J	Parti P
Parti E	Parti K	Parti Q
Parti F	Parti L	Blanka

Valsedelstall 3

Region

Parti A	Parti G	Parti M
Parti B	Parti H	Parti N
Parti C	Parti I	Parti O
Parti D	Parti J	Parti P
Parti E	Parti K	Parti Q
Parti F	Parti L	Blanka

Tillkommer det valsedlar från ytterligare partier under dagen behöver dessa läggas in på rätt plats i bokstavsordningen. Det är röstmottagarnas ansvar att då se till att omsortering blir gjord enligt beslutad bokstavsordning. Beslutad ordning ska gälla samtliga val- och röstningslokaler i kommunen.

Med anledning av den fortsatt stora mängden valsedlar bör det tydliggöras att det nya förslaget inte är en garanti för att upplägget kommer att fungera helt utan brister. Mot bakgrund av erfarenheterna av den tidigare modellen bedöms det dock vara motiverat att pröva ett annat alternativ.

Med föreslagen modell minskar risken för att valsedelstället skulle bli fullt, jämfört med tidigare variant då varje parti fick en hel rad i valsedelstället, trots att partiet endast ställde upp i ett av valen. I arbetet har även dialog förts med funktionsstödsförvaltningen, som lyfter att förslaget har relevans för såväl kognitiv som kommunikativ tillgänglighet. Tillgänglighetssamordnaren bedömer att den föreslagna ordningen av valsedlar sannolikt kommer att vara mer tydlig och lättare att förstå för väljare, vilket talar för förslaget som ett viktigt steg för att förbättra tillgänglighet och delaktighet.

Förslag till beslut om distribution av valsedlar

Valnämnden föreslås fastställa att distribution av valsedlar gäller partivalsedlar för de partier som vid något av de två senaste riksdagsvalen har fått mer än 1 procent av rösterna i hela landet, partivalsedlar för partier som är representerade i region- och kommunfullmäktige, samt blanka valsedlar.



Övriga partier ansvarar enligt vallagen själva för att distribuera sina valsedlar till röstmottagningsstället. På röstmottagningsstället ska dessa lämnas till tjänstgörande röstmottagare, som placerar ut valsedlarna i valsedelställen. Partierna har rätt att överlämna den mängd valsedlar som förväntas gå åt vid röstmottagningen och röstmottagarna har inte någon skyldighet att meddela när partiernas utlagda valsedlar tagit slut. Samma förfarande gäller för partier som vill lägga ut namnvalsedlar. Partierna kommer ges möjlighet att lämna in sina valsedlar till tjänstgörande röstmottagare på valdagen, innan vallokalen har öppnat för allmänheten.

Hanteringen av valsedlar är tidskrävande och kräver god planering och noggrannhet, stora logistik- och lagerutrymmen, utbildad personal och genomförande av kvalitetskontroller. I förarbeten till vallagen anges att det kan vara förenat med vissa risker för valnämnden att ta på sig ett större ansvar för distributionen. Valmyndigheten menar att valnämnden vid ett sådant beslut särskilt bör beakta att vissa partier beställer sina valsedlar sent.

Motsvarande regler för distribution gäller för förtidsröstningslokaler med begränsat tillträde och vid ambulerande röstmottagning. Det kan förekomma röstmottagningsställen som inte är tillgängliga för allmänheten (exempelvis häkten) varpå de partier som inte har rätt till distribution ska ges möjlighet att överlämna valsedlar inför röstning. Valsedlarna ska lämnas i den röstningslokal de ambulerande röstmottagarna är knutna till. De inlämnade valsedlarna ska läggas ut i valsedelstället vid varje röstmottagningsställe och sparas efter varje dag för att läggas ut igen vid nästa dags röstning. På samma sätt gäller att röstmottagarna inte har någon skyldighet att meddela när av partierna utlagda valsedlar tar slut och att partierna får lov att lämna den mängd valsedlar som förväntas gå åt vid röstmottagningen. Röstmottagarna ansvarar för att en förteckning över partier som anmält att de deltar i valet finns tillgänglig.

Vidare avser valkansliet under våren 2026 att bjuda in partier som deltar i valet till ett informationsmöte för att informera om valnämndens beslut avseende valsedlar och valsedeldistribution.

Ansvariga

Daniel Olsson, valchef